

Güzel Sanatlar Liseleri Flüt Ders Kitapları: Öğretmen Bakış Açıklarına Dayalı Bir İnceleme

Fine Arts High Schools' Flute Textbooks: An Examination Based on Teacher Perspectives

Aze BÖLEK

Öğrenci ◆ Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı ◆ azebolek@gmail.com ◆ ORCID: 0000-0003-4507-2510

Ajda ŞENOL SAKİN

Doç. Dr. ◆ Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi
Bölümü ◆ ajdasenol@uludag.edu.tr ◆ ORCID: 0000-0003-1870-2329

Özet

Bu araştırmada 2019 yılında kullanılmaya başlanan güzel sanatlar lisesi flüt ders kitaplarının öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda kullanılma durumu, kitapların içeriği, kitaplarda karşılaşılan sorunlar ve bu konu hakkındaki önerilerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu oluşturulurken kolay ulaşılabılır durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Buna bağlı olarak araştırmanın çalışma grubunu Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapmakta olan dokuz flüt öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada verilerin toplanabilmesi amacıyla literatür taraması sonrası yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmış ve flüt eğitimi alanında üç uzmanın görüşü alınmıştır. Tüm bu görüşler doğrultusunda görüşme formuna son şekli verilmiştir. Araştırmada veriler yüz yüze ve çevrimiçi ortamda toplanmış, elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Verilerden elde edilen tema ve kodların haritalanmasında MAXQDA nitel ve karma yöntemler için profesyonel veri analizi yazılımı kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlarda; katılımcıların flüt ders kitaplarını kullandıkları, flüt ders kitaplarını önceki basımlara göre daha başarılı ve yeterli bulduğu, egzersizleri "sayısal yeterlilik" açısından yetersiz buldukları belirlenmiştir. Bunun yanı sıra egzersizleri "içerik, çeşitlilik ve sistematiklik" açısından yeterli bulan katılımcılar olduğu gibi yetersiz bulan katılımcılar da vardır. Ayrıca katılımcılar etütleri "içerik, sayısal yeterlilik, çeşitlilik ve sistematiklik" açısından yetersiz, eserleri "sayısal yeterlilik, tür çeşitliliği ve sistematiklik" açılarından yetersiz, "dönem çeşitliliği ve orijinallik" açılarından yeterli bulmaktadırlar. Bunun yanı sıra çoğunlukla her döneme ait eser olduğu ancak çağdaş ve Türk bestecilerinin eserlerine az yer verildiği, kitaplarda daha fazla görsele ve orijinal edisyonlara yer verilmesi gerektiği, en yaygın sorunun ise seviye uygunsuzluğu/eser seviyesi olduğu gibi sonuçlara da ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Flüt eğitimi, Flüt ders kitapları, Güzel sanatlar lisesi, Müzik

Abstract

This research aimed to determine the usage status of the flute textbooks used in Fine Arts High Schools, which started to be used in 2019, in line with the opinions of the teachers, the content of the books, the problems encountered in the books, and the suggestions on this subject. At the same time, creating the study group of the research, a convenience sampling method was used. Accordingly, the study group of the research consists of nine flute teachers working in Fine Arts High Schools. In the study, to collect data, a semi-structured interview form was prepared after a literature review, and the opinions of three experts in the field of flute education were taken. In line with all these opinions, the interview form was given its final form. In the research, data were collected face to face and online, and the data obtained were analyzed using the content analysis method. MAXQDA was used to map the themes and codes obtained from the data and professional data analysis software was used for qualitative and mixed methods. In the results obtained; It was determined that the participants used the flute textbooks, found the flute textbooks more successful and sufficient than the previous editions, found the exercises inadequate in terms of "numerical proficiency". In

addition, there are participants who find the exercises sufficient in terms of “content, diversity and systematicity”, while there are also participants who find them inadequate. The participants find the studies inadequate in terms of “content, numerical adequacy, diversity and systematicity,” the works insufficient in terms of “numerical adequacy, genre diversity and systematicity,” and sufficient in terms of “period diversity and originality.” In addition, it has been concluded that there are mostly pieces from all periods, but the pieces of contemporary and Turkish composers are rarely included; more visuals and original editions should be included in the books, and the most common problem is the level of the students or the level of the pieces.

Keywords: Education, Flute education, Flute textbooks, Fine arts high school, Music

1. Giriş

Güzel sanatlar liselerinde gerçekleştirilen çalgı eğitiminin, öğrencilerin müzikal yeteneklerini geliştirmelerinde kritik bir rol oynadığı düşünülmektedir. Çalgı eğitimi, bireylerin müzikle iletişim kurma becerilerini geliştirerek birçok bilgi, beceri, disiplin ve özgüven kazandıkları bir eğitim süreci olup müzik eğitiminin önemli alt boyutlarından birini oluşturmaktadır. Bu bağlamda literatür incelendiğinde, çalgı eğitiminin bireylerin var olan yeteneklerini geliştirdikleri, duygularını ifade ettikleri ve müziksel becerilerini geliştirdikleri bir süreç olduğu vurgulanmaktadır (Çoban, 2011; Konakçı, 2010). Bireylerin seçmiş oldukları çalgılarla ifade ettikleri ve geliştirdikleri bu eğitim sürecinin her biri ayrı öneme sahiptir. Bu sürecin önemli parçalarından bir tanesini de flüt eğitimi oluşturmaktadır. “Çalgı eğitiminin bir boyutu olan flüt eğitimi, çalgıyı etkin bir şekilde hedefler doğrultusunda bireyin flüt çalmayı geliştirebilmesi için yürütülen eğitim sürecidir” (Üstün, 2012, s. 107).

Dünya genelinde olduğu gibi ülkemizde de birçok kurumda flüt eğitimi verilmektedir. Bu kurumlar; konservatuvarlar, güzel sanatlar fakülteleri, eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik öğretmenliği ana bilim dalları, sanat ve tasarım fakülteleri, müzik ve sahne sanatları fakülteleri, güzel sanatlar liseleri (GSL), Milli Savunma Üniversitesi bando astsubay meslek yüksekokulları ile bazı kurumların açtığı kurslar ve özel dershanelerdir. Ülkemizde lise programında mesleki müzik eğitimi veren ve bireylerin meslek sahibi olmasında önemli bir görev üstlenmiş olan kurumlardan biri de güzel sanatlar liseleridir. Güzel sanatlar liseleri konservatuvarlar haricinde lise düzeyinde mesleki müzik eğitimi ve buna bağlı olarak çalgı eğitimi gerçekleştirilmesi açısından önemlidir.

“İlk kez 1989-1990 eğitim-öğretim yılında açılan güzel sanatlar liseleri, ortaöğretimin genel amaçlarının yanı sıra, öğrencilere güzel sanatlarla ilgili temel bilgi ve beceriler kazandırmayı ve güzel sanatlar alanında nitelikli insan yetiştirilmesine kaynaklık etmeyi amaçlamaktadır” (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2016a). Bu amaç doğrultusunda güzel sanatlar liseleri müzik bölümlerine öğrenci alımları özel yetenek giriş sınavı ile yapılmaktadır. Bu bölümlerde verilen flüt eğitimi dört yıl sürmektedir. Bu eğitim süreci öğrenci ve öğretmen arasında yüz yüze ve birebir gerçekleşmektedir. “Güzel sanatlar liselerinde uygulanan flüt eğitiminde, öğretiminin içeriği aşamalı olarak verilmektedir. Tüm aşamalar; teknik alıştırmalar ve etütleri, Türk ve dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri ve eğitim müziği örneklerini kapsamaktadır” (MEB, 2016b, s. 3).

Soytok’a (2012) göre; güzel sanatlar liselerinin müzik bölümlerinde verilen flüt eğitiminin amacı; öğrenciye flüt alanında gerekli bilgi ve becerileri kazandırmak, flüt literatürünü tanıtmak, müzikal yorumlama becerisini arttırmaktır. Eke (2015, s. 90) ise, Güzel sanatlar lisesi kapsamında yapmış olduğu çalışmada flüt eğitimi şu şekilde tanımlamıştır: “Flüt eğitiminde de diğer çalgı eğitimlerinde olduğu gibi çalgı çalmaya ilişkin teknik ve müzikal davranışları öğrenciye kazandırmak, flüt çalmaya yönelik davranışları geliştirmek, doğru ve etkili bir çalgı çalma becerisine ulaşmak hedeflenmektedir. Bu hedefleri gerçekleştirmek için hangi metotların kullanıldığı, metotların yeterliliği ve içerdiği teknik özellikler önemlidir”. Bu bağlamda güzel sanatlar liselerinde belirlenen repertuarın önemli bir etken olduğu düşünülmektedir.

Güzel sanatlar lisesi flüt eğitiminin sistematik ve geniş bir repertuvarla gerçekleştirilmesi amacıyla oluşturulmuş flüt ders kitapları bulunmaktadır. Bu amaçla oluşturulmuş son kitaplar 2019 yılında Damla Nacaroğlu, Neslihan Vela Kalkan ve Zeki Güven tarafından düzenlenmiştir.

Bu bağlamda güzel sanatlar lisesi 9. sınıf flüt kitabı (Nacaroğlu vd., 2019a) incelendiğinde, kitabın toplam beş üniteden oluştuğu görülmektedir. Birinci üniteye yer verilen konularda; İlk Çağ Döneminden günümüze kadar gelen flütün tarihçesi, flütün çeşitleri, hangi malzemelerden oluştuğu, günlük bakımının nasıl yapılacağı ile ilgili konulara değinilmiştir. İkinci üniteye ise flüt çalma temel teknikleri, duruş ve tutuş pozisyonu, dudak pozisyonu ve ses üretme tekniği, nefes tekniği, parmak pozisyonları, ses tabloları, dil tekniği/artikülasyon ve entonasyon/sonarite tekniklerine yer verilmiştir. Bu tekniklerin uygulanmasında T. Wye, P. Harris, G. Gariboldi, E. Prill, E. Köhler, J. Strauss ve A. Diabelli'nin egzersizlerinden ve anonim parçalardan yararlanılmıştır. Üçüncü ünite incelendiğinde, tonal dizilerden bir diyez ve bir bemollü majör ve minör dizilere, makamsal dizilerden de çargah makamı, rast makamı ve buselik makamına yer verildiği görülmektedir. Bu tonal ve makamsal dizilerin ardından C. Baermann, G. Gariboldi, L. v. Beethoven, E. Prill, P. Harris, H. Soussmann, M. Marais, A. Ridout, J. J. Quantz, J. B. Loeillet ve J. Clarke'ın yanı sıra kitabın yazarlarından olan Damla Nacaroğlu'nun da oluşturduğu etüt, düet ve eserlere yer verilmiştir. Dördüncü üniteye, flüt müziğinde yer alan dönemlerin (Barok, Klasik, Romantik, Çağdaş) tarihçesi, özellikleri ve önemli besteciler hakkında bilgilere resimler kullanılarak değinilmiş, Barok Dönemden Bach/Süit, Klasik Dönemden Mozart/Allegro ve Romantik Dönemden Rus halk şarkısı olan Korobushka eserlerinin notalarına yer verilmiştir. Kitabın son ünitesinde ise hız, ifade ve gürlük terimlerine yer verilmiş, bunların pekiştirilmesi amacıyla etüt ve eserler kullanılmıştır. Ayrıca süslemelere ilişkin bilgiler ve bu içerikteki etüt ve eserler de kitapta yer almaktadır. Özetlemek gerekirse kitap içinde yer alan egzersiz ve etütlerin pek çoğunun orijinal flüt metotlarında yer alan ve Romantik Dönemin virtüöz-flütçü-bestecileri tarafından oluşturulmuş olduğu bunun yanı sıra eserlerin genellikle uyarlama eserler olduğu söylenebilir.

Güzel Sanatlar Lisesi 10. Sınıf Flüt Kitabı (Nacaroğlu vd., 2019b) incelendiğinde, kitabın birinci ünitesinde Osmanlı Döneminde müzik eğitimi ve flüt eğitimi konularına değinilmiştir. İkinci üniteye ise, dokuzuncu sınıfta yer alan flüt çalma temel tekniklerine ek olarak çift dil tekniği eklenmiştir. Bu tekniklerin uygulanmasında P. Bernold, E. Prill, G. Gariboldi ve M. Moysse'un egzersizlerinden yararlanılmıştır. Üçüncü ünite incelendiğinde, tonal dizilerde iki diyez ve iki bemollü dizilerin yanı sıra üç diyez ve üç bemol diziler, kürdi, hüseyni ve muhayyer makamları yer almaktadır. Bu dizi ve makamlarla ilgili olarak; J. J. Quantz, G. Gariboldi, E. Prill, F. Garnier, Toselli, A. Vivaldi, Devienne, Hugot, J. S. Bach, Handel, B. Marcello, G. P. Telemann, L. v. Beethoven, P. I. Çaykovski, G. B. Pergolesi, Zeki Güven, Göksel Baktagir, Yıldırım Gürses, Tamburi Cemil Bey, F. Mendelssohn, F. Schubert, R. Schumann ve G. Bizet gibi bestecilerin eser ve etütlerine yer verilmiştir. Dördüncü ünitenin içeriğinde ise flüt müziğindeki dönemlerin (Barok, Klasik, Romantik, Çağdaş) bestecileri, özellikleri ve eserleri konu edilmiştir. Barok Dönemde J.S. Bach/Siciliano, Klasik Dönemde Mozart/Arie des Tamino, Romantik Dönemde N. Rimski-Korsakov/Song of India eserlerine yer verilmiştir. Bu bağlamda dokuzuncu sınıfta verilen dönem eserleriyle kıyaslandığında, sadece Romantik Dönem bestecilerinin değiştiği görülmektedir. Beşinci üniteye ise flüt dağarcığını geliştirmeye yönelik eserler yer almaktadır. Bu kitapla birlikte uyarlama eserlerin yanı sıra flüt literatüründe yer alan orijinal eserlere de kısmen de olsa yer vermeye başlanmıştır.

Güzel Sanatlar Lisesi 11. Sınıf Flüt Kitabı (Nacaroğlu vd., 2019c) incelendiğinde, birinci üniteye Cumhuriyet Dönemi müzik ve flüt eğitimi hakkında bilgiler yer almaktadır. İkinci üniteye daha önceki flüt çalma temel tekniklerine ek olarak vibrato tekniğine yer verildiği görülmektedir. Üçüncü ünite ise dört diyez ve bemollü dizilerle beraber nişaburek ve seghah makamlarından oluşmaktadır. Dördüncü

ünitede flüt müziğinde dönemler konu edilmiştir. Bu bağlamda Barok Dönemden J. Baptiste Lully, G. P. Telemann, T. Albinoni, Klasik Dönemden L. v. Beethoven, L. Boccherini ve W. A. Mozart, Romantik Dönemden E. Köhler, F. Kuhlau, N. Paganini ile Çağdaş Dönemden G. Faure ve C. Bolling gibi bestecilerin eserleri bulunmaktadır. Beşinci ünite, bir önceki kitaplarda olduğu gibi flüt dağarcığını geliştirmeye yönelik eserlere ayrılmıştır. Bu kitap ile birlikte flüt literatüründe yer alan orijinal eserlere daha sıklıkla yer verilmiştir. Ayrıca sonat ve konçerto gibi büyük türlerde bestelenmiş eserlerin tüm bölümleri de kitapta yer almaktadır.

Son olarak Güzel Sanatlar Lisesi 12. Sınıf Flüt Kitabı (Nacaroğlu vd., 2019d) incelendiğinde, birinci ünite günümüz müzik eğitimi, çalgı eğitimi ve flüt eğitimine değinilmiş ve bu konu hakkında bilgilere yer verilmiştir. İkinci ünite daha önceki flüt çalma temel tekniklerine ek olarak üç dil tekniği eklenmiş ve bu tekniklerle ilgili etüt ve eserler örnek olarak yer almaktadır. Üçüncü ünite incelendiğinde, beş diyez ve bemol alan dizilerle beraber hicaz, karcığar, saba ve nihavent makamı ile kromatik dizelerin yer aldığı görülmektedir. Bu dizi ve makamlarla ilgili olarak; E. Köhler, L. Delibes, G. Verdi, M. Mussorgsky, Zeki Güven, Refik Talat Alpman, Sultan Abdülaziz, Cengiz Onural, C. Kummer, C. Chaminade, Z. Fibich, G. Donizetti, B. T. Berbiguier, Turan Yalçın, L. Drouot, L. Fucik, Naci Tekel, Göksel Baktagir ve Tamburi Faize Ergin'in eser ve etütlerine yer verilmiştir. Dördüncü üniteye gelindiğinde, flüt müziğinde dönemlerin konu edildiği görülmektedir. Bu bağlamda verilen eser örnekleri incelendiğinde, Barok Dönemden B. Marcello, M. Blavent, J.S. Bach, Klasik Dönemden G.W. Gluck, C. Stamitz (düet), Romantik Dönemden E. Köhler, F. Chopin, S. Rachmaninoff, J. Massenet, Çağdaş Dönemden ise Selman Ada, P. Merkus ve B. Bartok'un eserlerine yer verildiği belirlenmiştir. Beşinci ünite, bir önceki kitaplarda olduğu gibi flüt dağarcığını geliştirmeye yönelik eserlere ayrılmıştır. Bu kitapta da çoğunlukla flüt literatürünün orijinal ve flüt eğitiminde mutlaka çalıştırılması gereken eserlerin arasında yer alan eserlerin tüm bölümleri ile yer aldığı söylenebilir.

Yukarıda ayrıntılı bahsedilen bu kitaplar yol gösterici ve öneri niteliğinde olup eğitmenler öğrenci seviyesi, ilerleme düzeyi ve beğenileri doğrultusunda repertuarlarını kendileri belirleyebilmektedirler. İlgili literatür güzel sanatlar lisesi flüt kitapları özelinde incelendiğinde, Caf'ın (2018) tez çalışması karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmanın ardından Caf ve tez danışmanı Angı (2019) yayımladıkları makalede, güzel sanatlar liselerinde görev yapmakta olan flüt öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan güzel sanatlar liseleri flüt ders kitaplarının öğrenciler için yetersiz olduğunu ve uygun olmadığını belirttikleri sonucuna varmışlardır. Benzer şekilde Soytok'un (2012) çalışmasının sonucunda da flüt öğretmenlerinin birçoğunun flüt öğretim programını tam olarak uygulamadıkları, müfredatta yer alan kaynak ve eserleri, öğrencileri için hedefledikleri beceri ve davranışları elde edilmesinde eksik buldukları tespit edilmiştir.

1.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Elde edilen bilgiler ışığında, 2019 yılı öncesinde hazırlanan ve güzel sanatlar lisesi flüt eğitiminde kullanılan flüt ders kitaplarının içeriklerinin yetersiz bulunduğu ve bunun doğrultusunda öğretmenler tarafından kaynak ihtiyacı olduğu görülmektedir (Caf ve Angı, 2019; Soytok, 2012). Bu çalışmalardan sonra 2019 yılında yeniden oluşturulan ve kullanılmaya başlanan flüt kitaplarının içeriğine yönelik öğretmen görüşleri ve eğer yine yetersiz buluyorlarsa öğretmenlerin bu eksiklikleri nasıl giderdiği merak konusu olmuştur. Buna göre araştırmada 2019 yılında kullanılmaya başlanan güzel sanatlar lisesi flüt ders kitaplarının öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda kullanılma durumu, kitapların içeriği, kitaplarda karşılaşılan sorunlar ve bu konu hakkındaki önerilerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Aynı zamanda bu durumun araştırılmasının güzel sanatlar lisesindeki flüt öğretmenleri ve öğrencilerine

repertuar belirlemedeki kaynak ihtiyaçlarının giderilebilmesi açısından katkı sağlayacağı düşünülmekte ve önemli görülmektedir.

1.2. Araştırma Soruları

Bu amaç ve önem doğrultusunda araştırmanın problem cümlesi “Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapmakta olan flüt öğretmenlerinin flüt ders kitaplarına ilişkin görüşleri nelerdir?” olarak belirlenmiştir.

Problem cümlesi doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmaktadır:

Flüt öğretmenlerinin;

- 1- Flüt ders kitaplarını kullanım durumlarına yönelik görüşleri nelerdir?
- 2- Flüt ders kitaplarına yönelik görüşleri nelerdir?
- 3- Flüt ders kitaplarında karşılaştıkları sorunlara yönelik görüşleri nelerdir?
- 4- Repertuar eksikliği açısından yaşadıkları zorlukları nasıl giderdiklerine yönelik görüşleri nelerdir?
- 5- Flüt ders kitaplarında yer alan repertuvarlara yönelik öğrencilerin ilgi ve isteklerine ilişkin görüşleri nelerdir?
- 6- Flüt ders kitaplarına yönelik önerileri nelerdir?

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Deseni

Araştırmada nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. “İlişkilerin, etkinliklerin, durumların veya materyallerin niteliğini araştıran çalışmalara nitel araştırma denilmektedir” (Fraenkel vd., 2012, s. 426). Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modelinin benimsendiği bu araştırmada Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapmakta olan flüt öğretmenlerinin flüt ders kitaplarına ilişkin görüşleri belirlenmektedir. Durum çalışması Yin’e göre “gerçek yaşamın, güncel bağlam ya da ortamın içindeki bir durumun araştırılmasını gerektirmektedir” (aktaran, Creswell, 2021, s. 98). Benzer şekilde Merriam’a (2018, s. 40) göre, durum (vaka) çalışması “sınırlı bir sistemin derinlemesine betimlenmesi ve incelenmesidir”. Bu açıklamalar doğrultusunda araştırmada güzel sanatlar liselerinde görev yapmakta olan flüt öğretmenlerinin flüt ders kitaplarına ilişkin görüşleri görüşmeler yoluyla derinlemesine incelenmiş ve kitapların kullanma durumları belirlenmiştir.

2.2. Çalışma Grubu

Bu araştırmada, güzel sanatlar liselerinde görev yapmakta olan flüt öğretmenlerinin flüt ders kitaplarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla kolay ulaşılabılır durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada, güzel sanatlar liselerinde görev yapmakta olan flüt öğretmenlerinin flüt ders kitaplarına ilişkin görüşlerinin alınabilmesi amacıyla, 2022-2023 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılında güzel sanatlar liselerinde görev yapan tüm flüt eğitimcilerine yüz yüze, e-mail, telefon ya da Whatsapp grupları üzerinden ulaşılmaya çalışılmıştır. Çalışmalar sonucunda, araştırmaya katılmayı gönüllülük esasıyla kabul etmiş on flüt öğretmenine ulaşılmıştır. Bir flüt öğretmenin çoğu soruya aynı ve kısa yanıtlar vermesi nedeniyle cevapları araştırma bulgularına dâhil edilmemiştir. Bu kapsamda dokuz flüt öğretmeni ile çalışma grubu oluşturulmuştur. Tablo 1’de çalışma grubunun demografik bilgilerine yer verilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Demografik Bilgileri

<i>Katılımcı Kodu</i>	<i>Cinsiyet</i>	<i>Görev Yaptığı GSL</i>	<i>Öğrenim Durumu</i>	<i>Hizmet Süresi</i>	<i>Kadro Durumu</i>	<i>Flüt Öğrenci Sayısı</i>
K1	Erkek	Başakşehir İTÜ İsmail Dede Efendi GSL	Lisans	15 yıl ve üzeri	Kadrolu	1
K2	Kadın	Aşık Veysel GSL	Yüksek Lisans	15 yıl ve üzeri	Kadrolu	12
K3	Kadın	Denizli Hakkı Dereköylü GSL	Yüksek Lisans	15 yıl ve üzeri	Kadrolu	16
K4	Kadın	Işıl Saygın GSL	Lisans	15 yıl ve üzeri	Kadrolu	27
K5	Kadın	Diyarbakır GSL	Lisans	10-14 yıl	Kadrolu	6
K6	Kadın	Ankara GSL	Yüksek Lisans	15 yıl ve üzeri	Kadrolu	10
K7	Kadın	Muğla GSL	Lisans	15 yıl ve üzeri	Kadrolu	8
K8	Kadın	Şehit Demet Sezen GSL	Lisans	5-9 yıl	Kadrolu	6
K9	Kadın	Safranbolu Borsa İstanbul GSL	Lisans	10-14 yıl	Kadrolu	5

Tablo 1 incelendiğinde, güzel sanatlar liselerinde görev yapmakta olan flüt öğretmenlerinin sekizinin kadın, birinin erkek olduğu; üç kişinin yüksek lisans, altısının ise lisans mezunu olduğu, altısının 15 yıl ve üzerinde, ikisinin 10 - 14 yıl, birinin ise 5 - 9 yıl arasında hizmet deneyimi bulunduğu ve hepsinin kadrolu öğretmenler olduğu, 9 farklı güzel sanatlar lisesinde çalıştığı ve farklı sayılarda flüt öğrencilerinin olduğu görülmektedir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada güzel sanatlar liselerinde görev yapmakta olan flüt öğretmenlerinin flüt ders kitaplarına ilişkin görüşlerinin belirlenebilmesi amacıyla görüşme yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinde veri toplama tekniklerinden biri olan görüşme yöntemi Merriam'a (2018, s. 85) göre, araştırmayı yürüten görüşmeci ve araştırılan katılımcının birlikte yer aldığı, alana yönelik hazırlanmış olan sorulara odaklanarak birlikte aktarım süreci olarak tanımlanmıştır. Araştırmada verilerin toplanabilmesi amacıyla, araştırmacılar tarafından literatür taraması sonrası yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmelerde Merriam'a (2018, s. 88) göre, açıklanması gereken konuların ortaya çıkarılması için sorular hazırlanmaktadır. Bunun yanı sıra bu görüşme yönteminde konuşma/görüşme esnasında konunun açılıp büyümesine, derinlemesine anlaşılmasına, çeşitli konuların ortaya çıkmasına ve konu hakkında yeni fikirlere ulaşılmasına olanak sağlanması amacıyla farklı sorular da sorulabilmektedir.

Görüşme formunda yer alan soruların içeriğinin anlaşılabilirliği ve araştırma için uygunluğunun belirlenebilmesi amacıyla flüt eğitimi alanında üç uzmanın görüşü alınmış olup tüm bu görüşler doğrultusunda görüşme formuna son şekli verilmiştir. Formun içeriğinde kişisel bilgilerin ve araştırmaya yönelik soruların yer aldığı bölümler bulunmaktadır. Görüşme formunda güzel sanatlar lisesi flüt öğretmenlerine 2019 yılında hazırlanan flüt ders kitaplarından yararlanma durumu, flüt ders

kitaplarının içerikleri, karşılaşılan sorunlar ve repertuar eksikliğini gidermeye yönelik sorulmuş 12 soru yer almakta ayrıca konuya yönelik öneri ve eklemek istedikleri görüşler sorulmaktadır.

2.4. Veri Toplama Süreci

Araştırmada veriler yüz yüze ve çevrimiçi ortamda toplanmıştır. Bu kapsamda bir katılımcı ile yüz yüze görüşülmüş, diğer katılımcılara Google Formlar yoluyla oluşturulmuş görüşme formu e-mail ve Whatsapp yoluyla gönderilmiştir. Araştırma kapsamında elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Büyüköztürk vd., (2016, s. 250) göre içerik analizi “belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, yinelenebilir bir teknik olarak tanımlanmaktadır. Bunun yanı sıra içerik analizi metin veya metinlerden oluşan bir kümenin içindeki belli kelimelerin veya kavramların varlığını belirlemeye yönelik yapılmaktadır”. Bu kapsamda araştırmacı ve danışmanı elde edilen verileri bireysel olarak çözümlenmiştir. İçerik analizi yöntemiyle çözümlenen verilerden tema ve kodlar oluşturulmuştur. İki araştırmacı tarafından bireysel olarak çözümlenen veriler sonrasında tartışılmış, tema ve kodlara son şekli verilmiştir. Araştırmada katılımcı görüşlerinden alıntılar yapılırken flüt öğretmenlerinin isimlerine yer verilmemiş, katılımcı 1 (Ö 1), katılımcı 2 (Ö 2) şeklinde kısaltılarak kodlamalar yapılmıştır.

2.5. İnanırcılık

Nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenilirlik kavramları nicel araştırmalardan farklı olarak inanırcılık ya da inanılabilirlik gibi terimlerle ifade edilmektedir (Başkale, 2016). Guba ve Lincoln inanırcılığın “inanılabilirlik, güvenilirlik, onaylanabilirlik ve aktarılabilirlik olmak üzere dört strateji ile” oluştuğunu söylemektedir (aktaran, Krefting, 1991, s. 214-222). Bu araştırmada da ilgili stratejilerin gerçekleşmesi amacıyla çalışma grubu ile yeterli etkileşimde bulunulmuş ve katılımcı onayı alınmıştır. Katılımcıların ayrıntılı tanımlanması ile aktarılabilirlik basamağı oluşturulmaya özen gösterilmiştir. Literatür taraması, araştırma yöntemlerinin detaylı bir şekilde açıklanması ve başka bir araştırmacının süreç ve sonuçları incelemesiyle güvenilirlik basamağı oluşturulmuştur. Katılımcıların vermiş olduğu cevaplardan doğrudan alıntılar ve araştırmacı önyargılarını azaltma ile onaylanabilirlik basamağı elde edilmeye çalışılmıştır.

Ayrıca araştırma kapsamında her iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı gerçekleştirilen ve içerik analizi yöntemiyle çözümlenen bulguların tutarlılığının belirlenebilmesi amacıyla araştırmacıların oluşturduğu tema ve kodların tutarlık yüzdesi hesaplanmıştır. Tutarlık incelemesi için “P (Tutarlılık Yüzdesi) = $\frac{Na}{Nt} \times 100$ (iki formda aynı kodlanan madde sayısı)*100/Nt (bir formda bulunan toplam madde sayısı)” formülü kullanılmış (Çepni, 2009, s. 196) ve P değeri 89 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuca göre, değerlerin 70’ten yüksek olması ile verilerin çözümlenmesinden elde edilen bulguların tutarlı olduğu söylenebilmektedir.

2.6. Etik

Bu araştırmanın etiğe uygunluk açısından Bursa Uludağ Üniversitesi Araştırma ve Yayın Etik Kurulu tarafından 28.04.2023 tarihinde 2023-04 sayılı kararıyla verilen etik kurul izni bulunmaktadır. Bu araştırmanın planlanmasından, uygulanmasına, verilerin toplanmasından verilerin analizine kadar olan tüm süreçte “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir. Bu araştırmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde

herhangi bir tahrifat yapılmamıştır. Bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir.

3. Bulgular

Bu bölümde güzel sanatlar liselerinde görev yapan flüt öğretmenleri ile görüşmelerden elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

3.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Flüt ders kitaplarından yararlanma durumlarına yönelik öğretmen görüşleri Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2. Flüt Ders Kitaplarından Yararlanma Durumlarına Yönelik Öğretmen Görüşleri

Temalar	Katılımcılar	Katılımcı görüşleri
Kullanıyorum	Ö (1, 2, 3, 4, 7, 8, 9)	Bu kitapları, farklı zorluk seviyelerine göre etüt ve alıştırma olması sebebiyle ayrıca repertuar çeşitliliğinden dolayı kullandığım diğer metot kitaplarıyla birlikte kullanıyorum (Ö1). Kitaplardan sıklıkla yararlanıyorum (Ö2). Bazı eser ve etütleri kullanıyorum (Ö3). 9. ve 10. sınıflar için oldukça başarılı buluyorum. 11. ve 12. sınıflara yönelik daha geniş bir repertuar verilmeli eserler konusunda seviyeleri eleştiriyorum (Ö4). Kitaplar önceki basımlara göre daha güzel (Ö7). Başlangıç aşamasında 9. Sınıf kitabından itibaren öğrencilerimin seviyelerine uygun olarak aktif olarak kullanıyorum (Ö8). 2019 yılı kitaplarını kullanıyorum fakat çok değil . Kendi yöntem ve tekniklerimle başka kaynaklardan da yararlanarak derslerime devam ediyorum (Ö9).
Kullanmıyorum	Ö (5, 6)	İçerik olarak seviyeye uygun gittiğini düşünmediğim için, sistemik olmadığı için kullanmıyorum (Ö5). Hiç kullanmıyorum. Yetersiz. Konuların, kazanımların dağılımı sağlıksız (Ö6).

Tablo 2 incelendiğinde, flüt öğretmenlerinin flüt ders kitaplarını kullanma durumlarına yönelik görüşleri belirlenerek, “kullanıyorum ve kullanmıyorum” teması oluşturulmuştur. Buna göre flüt ders kitaplarını kullanan öğretmenler olduğu gibi kullanmayan öğretmenlerin de olduğu Tablo 2’de görülmektedir. Bazı öğretmenler flüt ders kitaplarını çok olmasa da kullandığını, önceki basımlara göre daha güzel olduğunu, 9. ve 10. sınıf kitaplarını başarılı bulduğunu buna karşın 11. ve 12. sınıflarda repertuarın değiştirilmesi gerektiğini, bazı etüt ve eserlerden yararlandıklarını, sıklıkla/aktif olarak kullandıklarını ve farklı zorluk seviyesine göre etüt ve alıştırma olduğunu belirterek kullandıklarını ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra flüt ders kitaplarını yetersiz bulan, sistemik olmadığını belirten, seviye uygunsuzluğu ve konu dağılımlarının sağlıksız olması nedeniyle kullanmadıklarını belirten öğretmenlerin de olduğu belirlenmiştir.

3.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Flüt ders kitaplarında yer alan egzersizlere yönelik öğretmen görüşleri Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3. Flüt Ders Kitaplarında Yer Alan Egzersizlere Yönelik Öğretmen Görüşleri

Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Katılımcı görüşleri
İçerik	Yeterli	Ö (1, 2, 3, 4)	İçerikler seviyelere uygundur (Ö1). Egzersizler içerik olarak uygun... (Ö2). Öğretim programına uygun egzersizler kullanılmış (Ö3). İçerikler bence yeterli , kullanılan kaynaklar oldukça doğru yazarlar muhtemelen üniversiteler ile birlikte çalışmış müfredat için oldukça başarılı (Ö4).
	Yetersiz	Ö (5, 6, 8, 9)	İçerikleri ağır ve seviye üstü buluyorum. Özellikle 9. ve 10. sınıf kitaplarındaki dizi egzersizleri teknik anlamda zor buluyorum. İçerik kademeli olarak ilerlemiyor, bir anda zor seviyelerde etütler çıkıyor. Buda öğrenciyi zorluyor (Ö5). Sayısal ve teknik olarak son derece yetersiz (Ö6). Başlangıç aşaması için seviye bir anda yükseliyor aralıklar birden yükseliyor. Aralıkları biraz daha yavaş ilerlemesi gerektiğini düşünüyorum. 9. sınıf kitabında daha popüler, bilindik ezgilere yer verilmeli. Öğrenci için sıkıcı geliyor (Ö8). Egzersizlerin içeriğini az buluyorum . Biraz daha ayrıntılı anlatılarak yer verilebilir (Ö9).
Sayısal Yeterlilik	Yeterli	Ö (1, 2, 4)	Yeterlidir . Yetmeyen öğrencilere farklı kaynaklardan veriyorum (Ö1). 9. sınıflarda yeterli fakat diğer sınıflar için egzersizler çok az (Ö2). 9. ve 10. sınıflar açısından öğrencilerin konuyu anlayıp konu ile ilgili örnek yapacağı kadar egzersiz olduğunu düşünüyorum (Ö4).
	Yetersiz	Ö (2, 5, 6, 7, 8, 9)	9. sınıflarda yeterli fakat diğer sınıflar için egzersizler çok az (Ö2). Sayısal anlamda ortalama buluyorum (Ö5). Yeterli değil (Ö6). Egzersiz sayısı artırılabilir (Ö7). Tonal çalışmalarda sayı arttırılabilir . Başlangıç aşaması için arttırılabilir . Her seviye için sayı eşit değil, bazı seviyelerde kitabın takılı kaldığını düşünüyorum (Ö8). Genel olarak 9. sınıflar için egzersizlerin sayısal yeterliliğini az buluyorum daha fazla kaynak kullanılabilir (Ö9).
Çeşitlilik	Yeterli	Ö (1, 3, 4, 7)	Çeşitliliği ortalama ve üzeri öğrenciler için yeterlidir (Ö1). Farklı etüt kitapları kullanılmış . Özellikle Trevor Wye ton geliştirici egzersizleri yer almakta (Ö3).

Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Katılımcı görüşleri
			Egzersiz çeşitliliği de yeterli. 9. ve 10. sınıf kitapları 11. ve 12. sınıf kitaplarına göre çok daha başarılı (Ö4). Bence iyi (Ö7).
	Yetersiz	Ö (2, 5, 6, 8, 9)	Egzersizler çeşitlilik bakımından çok yetersiz (Ö2). Çok çeşit yok bütün tonlarda diziler var ama özellikle 9. ve 10. sınıf seviye kitaplarda hep aynı sistemle yazılmış etütler var. Dil teknikleri açısından yetersiz buluyorum (Ö5). Yetersiz (Ö6). Çeşitlilik arttırılabilir (Ö8). Egzersizlerin çeşitliliği biraz az bu sebeple daha fazla kitaptan yararlanılabilir (Ö9).
	Yeterli	Ö (1, 3, 4, 7, 8)	Sistemattir (Ö1). Kolaydan zora (Ö3). Egzersizler kolaydan zora doğru gidiyor. Fakat 10. sınıftan itibaren gam tekniği açısından öğrencilerin 3. oktav seslerinin gelişmesi için farklı metotlardan da alıntılar olsa daha etkili olacaktı (Ö4). Gayet sistemattik (Ö7). Kolaydan zora düzey güzel. Bazen orta seviyede bir esersen çok kolay bir esere geçebiliyor düzenlenebilir diye düşünüyorum (Ö8).
Sistemattiklik	Yetersiz	Ö (2, 5, 6, 9)	Sistemattik olarak kolaydan zora şeklinde değil de daha çok hangi ton çalışması varsa o tonun etütleri şeklinde sıralanmış (Ö2). Belli bir sistemattikliğı yok maalesef o yüzden kitaptan verim alamıyorum ve kullanmıyorum. Çok kısa ses çalışmalarından sonra hemen diziler başlıyor. Etütler arasındaki seviyeler ritimsel anlamda ve oktavsal anlamda çok dengesiz (Ö5). Kazanımların teknik dağılımı sağlıklı değil . Dört işlem yaptırmadan denklemleri geçmek kadar uyumsuz (Ö6). Egzersizlere genel olarak tüm sınıflarda biraz zor seviyeden başlanmış . Biraz daha kolaydan alınarak daha sonra zor egzersizlere geçilebilirdi. Fakat bu durum öğrenciler arasında farklılık gösteriyor. Örneğin gam ve arpejleri ele aldığımızda 10. sınıfta ya da 11. sınıfta olan iyi bir öğrenci daha zor seviyelerden başlayarak çalabiliyor (Ö9).

Tablo 3 incelendiğinde, flüt ders kitaplarında yer alan egzersizlere yönelik öğretmen görüşleri belirlenerek, "içerik, sayısal yeterlilik, çeşitlilik ve sistemattiklik" teması oluşturulmuştur. Buna yönelik flüt ders kitaplarında yer alan egzersizler içerik teması açısından incelendiğinde bazı öğretmenler tarafından güzel, uygun, konulara yönelik, öğretim programına ve seviyeye uygun olarak yeterli bulunmuştur. Buna karşın teknik açıdan yetersiz olduğunu, dokuzuncu ve 10. sınıf dizi egzersizlerinin teknik açıdan zor olduğunu, aralık konusunun ayrıntılanması gerektiğini, ağır ve seviye üstü olduğunu belirten öğretmenlerin olduğu da belirlenmiştir. Ayrıca öğretim programına, konulara ve seviyeye göre

dağılımı uygun bularak flüt kitaplarındaki egzersizleri içerik açısından yeterli bulan Ö3, bazı egzersizlerin de sıkıcı olabildiğini ifade etmiştir. Tablo 3 sayısal yeterlilik ve çeşitlilik teması açısından incelendiğinde, öğretmenlerin egzersizleri genel olarak yetersiz bulduğu belirlenmiştir. Tablo 3 sistematiklik teması açısından incelendiğinde ise öğretmenlerin flüt ders kitaplarını sistematik olarak yeterli bulduğu belirlenmiştir. Flüt ders kitaplarında yer alan etütlere yönelik öğretmen görüşleri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4. Flüt Ders Kitaplarında Yer Alan Etütlere Yönelik Öğretmen Görüşleri

Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Katılımcı görüşleri
İçerik	Yeterli	Ö (2, 3, 4)	Etütler içerik olarak yeterli buluyorum. Konu ile ilgili değil daha çok tonaliteye uygun (Ö2). Öğretim programına uygun yapılmış (Ö3). Etütlerin içeriği oldukça başarılı (Ö4).
	Yetersiz	Ö (5, 6, 7, 8, 9)	İçerikler ritimsel ve dil teknikleri açısından yetersiz (Ö5). Yetersiz (Ö6). 9. sınıflarda 1. ve 2. oktav ağırlıklı ve farklı tartım kalıbı çalıştıran etütler olabilir (Ö7). Farklı tekniklerin kullanılacağı etütlerin kolaydan zora basamak basamak ilerlemesi ve çokça örneklenmesi gerektiğini düşünüyorum (Ö8). Etütlerin içeriğini de çok yeterli bulmuyorum . İçerik açısından daha fazla etütlere yer verilebilir (Ö9).
Sayısal Yeterlilik	Yeterli	Ö (1, 3, 4)	Yeterlidir (Ö1). Yeterli (Ö3). Her dizi için farklı hızlarda ve farklı artikülasyonlarla örneklerle yer verilmiş bence. Konunun anlaşılması için oldukça yeterli . Zaten daha fazla olsa öğretmen müfredatı yetiştiremez sadece nota okutup geçer (Ö4).
	Yetersiz	Ö (2, 5, 6, 7, 8, 9)	Dokuzuncu sınıflar için yeterli; 10., 11. ve 12. sınıflar için yeterli bulmuyorum (Ö2). Yetersiz (Ö5). Yetersiz (Ö6). Biraz daha fazla olabilir (Ö7). Arttırılabilir (Ö8). Etütlerin sayıları çok yeterli değil biraz daha arttırılabilir (Ö9).
Çeşitlilik	Yeterli	Ö (3)	Farklı etüt kitapları kullanılmış . Hatta konuyla ilgili yazarların da besteledikleri etütler var (Ö3).
	Yetersiz	Ö (2, 4, 5, 6, 7, 8, 9)	Çoğu kitapta bir iki tane bestecinin etütleri yer alıyor (Ö2). Etüt çeşitliliği belki biraz arttırılabilir (Ö4). Çeşitlilik yetersiz buluyorum. Her çocuğun seviyesine uygun etütler olabilmeli (Ö5). Her şeyden biraz barındıran gereksiz kitaplar (Ö6). Öğrenciler ezgisi güzel etütleri çalmaktan daha çok keyif alıyorlar (Ö7). Çeşitlilik arttırılmalı (Ö8).

Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Katılımcı görüşleri
			Etütlerin çeşitliliğini genel olarak az buluyorum. Genel olarak aynı etüt kitaplarından yararlanılmış Gariboldi, Emil Prill vb. Bu durum daha fazla çeşitlendirilebilir (Ö9).
	Yeterli	Ö (3, 4)	Kolaydan zora (Ö3). Etütlerin sistematiği gayet yerinde (Ö4).
Sistematiği	Yetersiz	Ö (2, 5, 6, 7, 8, 9)	Sistematiği olarak kolaydan zora şeklinde değil de daha çok hangi ton çalışması varsa o tonun etütleri şeklinde sıralanmış (Ö2). Belli bir sistematiği yok . Bir andan seviye üstü bir etüt karşınıza çıkabiliyor (Ö5). Son derece dağınık kitaplar. Bir anda karşınıza kazanımları pekişmeden çok zor seviyeden bir eser veya etüt veya egzersiz çıkabilir (Ö6). Konuya göre bazen zor, bazen kolay olabiliyor. Türk müziği etütleri zor gelebiliyor (Ö7). Bazı etütlerin sıralamalarının yanlış olduğunu düşünüyorum (Ö8). Bu durum egzersizlerde olduğu gibi etütlerde aynı şekilde ilerliyor. Bütün sınıf bazında incelendiğinde daha kolaydan zora doğru ilerlemeli (Ö9).

Tablo 4 incelendiğinde, flüt ders kitaplarında yer alan etütlere yönelik öğretmen görüşleri belirlenerek, “içerik, sayısal yeterlilik, çeşitlilik ve sistematiği” teması oluşturulmuştur. Buna yönelik olarak flüt ders kitaplarında yer alan etütler incelendiğinde, öğretmenlerin bütün temalarda etütleri yetersiz bulduğu belirlenmiştir. Flüt ders kitaplarında yer alan eserlere yönelik öğretmen görüşleri Tablo 5’te yer almaktadır.

Tablo 5. Flüt Ders Kitaplarında Yer Alan Eserlere Yönelik Öğretmen Görüşleri

Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Katılımcı görüşleri
	Yeterli	Ö (1)	Yeterlidir (Ö1).
Sayısal Yeterlilik	Yetersiz	Ö (2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)	Eserler yeterli değil ve genelde edisyonlar hatalı (Ö2). Eserler yetersiz . Bence her sınıfın dağarcık kitabı da olmalı (Ö3). Eserlerin sayısal yeterliliği biraz arttırılabilir (Ö4). Eserler yetersiz (Ö5). Yetersiz (Ö6). Daha fazla olabilir (Ö7). Eserleri oldukça yetersiz buluyorum (Ö8). 9. sınıfta çok fazla eser çalan öğrenci olmuyor ama yine de basit seviyelerde eserler verilebilir. Fakat bu eserlere az sayıda yer veriliyor. Öğrencinin dönemleri daha iyi anlaması için daha fazla sayıda esere yer verilmeli (Ö9).
Tür Çeşitliliği	Yeterli	Ö (3, 7)	Her sınıf düzeyine uygun tür ve çeşitlilikte eser var (Ö3). Yeterli (Ö7).
	Yetersiz	Ö (1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9)	Sonat ve Konçerto türünde eserler yetersizdir . Genellikle kısa ve orta zorlukta eserler mevcuttur (Ö1). Genel olarak sadece Sonatlar bulunuyor (Ö2).

Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Katılımcı görüşleri
			Sadece Çağdaş Döneme ait çok az eser var (Ö3). Eserler öğretilen tona göre seçilmiş dolayısıyla verilen eserlerin kimi basit kimi de zor kalıyor. Tür olarak tondan ziyade öğrencilerin pratik yapmasına yönelik daha fazla türün olması gerektiğini düşünüyorum. Sonatlar ve Konçertolar bölünmemeli. (Ö4). Sonat ve Konçerto dışında da basit eserler de yer almalı (Ö5). Kitaplarda öğrenciler her telden biraz tanınırlar, teknik olmasa da olur, gerisi önemli değil gibi bir tutum var (Ö6). 11. sınıf için yeterli bulmuyorum (Ö8). Genellikle Sonat türünde esere yer verilmiş ama sayısı çok az. Birde eserlerin genellikle bir ya da iki bölümüne yer verilmiş ve kısa tutulmuş o yüzden çok yetersiz. Özellikle 11. ve 12. sınıfta öğrenciler çalabilecek yeterlikte oldukları için Konçertolar, büyük eserler konulabilirdi (Ö9).
Dönem Çeşitliliği	Yeterli	Ö (1, 2, 5, 7, 9)	Her döneme ait eser mevcuttur (Ö1). Dönem olarak her dönem için 4 - 5 tane eser bulunuyor fakat yarım veya tek bölümlü gibi konulmuş (Ö2). Her dönemden birkaç eser var (Ö5). Döneme ait bilindik eserlere yer veriliyor (Ö7). Her döneme ait eser konulmuş fakat sayıları az. Bence her dönemin her bestecisinden bir ya da ikişer örnek verilmeli (Ö9).
	Yetersiz	Ö (3, 6, 8)	Çağdaş Dönem ve Özellikle Çağdaş Türk bestecilerinin eserleri az. Sanırım telif sıkıntısı olabilir (Ö3). Temel çalma kazanımlarına ulaşamayan bu tip toplama kitaplarda eserler de dağınık. Teknik ve stil oluşmadan eser konuşmak zaten yanlış bir tutum. Eser, etüt, egzersiz aynı çalışmada olmaz (Ö6). Kitapta dönem eserleri var ama nitelik olarak daha farklı eserlere yer verilmeli (Ö8).
Orijinallik	Yeterli	Ö (1, 5, 6, 7, 8)	Genellikle orijinalliğe uygundur (Ö1). Batı müziği eserleri orijinal. Fakat Türk müziği eserlerinin orijinalliği konusunda fikrim yok (Ö5). Orijinallikten kasıt literatürde kanıtlanmış basım evlerinden sağlıklı aktarılmış olması ise evet nota hatası, nefes yerleri vb. sorunlar yok. Doğru kopyalanmış denilebilir (Ö6). Çoğunlukla orijinale yakın (Ö7). Eserlerin orijinal olduklarını düşünüyorum (Ö8).
	Yetersiz	Ö (2, 4, 9)	Kitaplarda farklı edisyonlar ya da uyarlamalar bulunuyor (Ö2). Bazı eserler öğretilen tona uygun olsun diye transpoze edilmiş bunu pek doğru bulmadım (Ö4). Bazı eserlerin orijinallerine yer verilmiş fakat bazılarında farklılıklar bulunuyor. Örneğin bazı eserlerde bağ ve staccatoya yer verilmemiş oluyor.

Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Katılımcı görüşleri
Sistematiklik	Yeterli	Ö (1, 3)	Bence tamamen eserlerin orijinallerine yer verilmeli (Ö9). Sistematiktir (Ö1). Kolaydan zora (Ö3).
	Yetersiz	Ö (2, 4, 5, 6, 7, 8, 9)	Dönemlere uygun eserler bulunuyor kolaydan zora gibi bir sistematigi yok (Ö2). Eserlerin kolay ya da zor diye bir sıralaması yok sadece ton düşünülmüş bence (Ö4). Eserlerin geneli zor (Ö5). Kazanım yönünden yetersiz. Pekişme gerçekleşmeden çok ileri seviye ile karşılaşılıyor (Ö6). Solo eşlikli sergileme bölümünde zor eserler olabiliyor (Ö7). Kitaplarda eserler çok sınırlı. 11. ve 12. sınıflar için orta seviye eserler arttırılmalı zor eserlerden öğrenciler çekiniyor (Ö8). Genel olarak sistematik ilerlemiyor. Özellikle 9. ve 10. sınıflarda zordan başladığını düşünüyorum (Ö9).

Flüt ders kitaplarında yer alan eserlere yönelik öğretmen görüşleri belirlenerek, “sayısal yeterlilik, tür çeşitliliği, dönem çeşitliliği, orijinallik ve sistematiklik” teması oluşturulmuştur. Tablo 5 incelendiğinde genel olarak eserleri yetersiz bulan, Sonat ve Konçerto türünde yetersiz bulan, daha farklı, basit eserlere yer verilmesi gerektiğini belirten, Çağdaş Dönem ve Türk bestecilerinin eser sayısının az olduğu görüşünü belirten öğretmenlerin olduğu belirlenmiştir. Tür ve dönem çeşitliliğine yönelik görüşler incelendiğinde öğretmenlerin, eserlerde tür çeşitliliğinin olduğunu, her döneme ait eserlere yer verildiğini, genel olarak Sonatların bulunduğunu, kısa ve orta zorlukta eserlere yer verildiğini belirttikleri görülmektedir.

Orijinallik alt teması açısından Tablo 5 incelendiğinde, eserlerin orijinale uygun olduğunu belirten öğretmenler olduğu gibi, bazılarının orijinal olduğunu bazılarının olmadığını, farklı edisyon ve uyarlamaların kitaplarda yer aldığını, eserlerin tamamına yer verilmediğini ve orijinalinden farklı olarak ton değişimlerinin olduğunu belirten öğretmenlerin olduğu da görülmektedir. Öğretmenler eserleri sistematiklik açısından değerlendirdiğinde sistematik, ilgili tona göre, genellikle zor, kazanım yönünden yetersiz, orta seviye eserler arttırılmalı ve sistematik değil görüşlerini belirttiği görülmektedir.

Gerçekleştirilen görüşmelerde, flüt öğretmenlerinin ders kitaplarını nota yazım stili, biçimsel özellikler ve içeriği açısından da değerlendirmelerine olanak sağlayacak sorular sorulmuştur. Katılımcıların flüt ders kitaplarının nota yazım stili, biçimsel özellikleri ve içeriğine yönelik görüşlerinden oluşturulmuş temalar ve kodlar Tablo 6’da yer almaktadır.

Tablo 6. Flüt Ders Kitaplarının Nota Yazım Stili, Biçimsel Özellikleri ve İçeriğine Yönelik Öğretmen Görüşleri

Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Katılımcı görüşleri
Nota yazım stili	Yeterli	Ö (1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9)	Nota yazım stil ve kurallarına uygundur (Ö1). Nota yazımları okunaklı (Ö2) iyi (Ö3). Nota yazım stili bence başarılı (Ö4). Nota yazım stili standart (5). Yeterli büyüklük ve yazım tekniğine sahip (Ö6). Muhteşem (Ö8). Nota yazımları okunaklı (Ö9).
	Yetersiz	Ö (2, 7, 9)	... eksik ya da hatalı yazımlar var (Ö2). Nota yazımları büyük olduğu için az örnek verilebildiğini düşünüyorum (Ö7). ... bazı eser ve etütlerin orijinaline yer verilmemiş. Orijinal olsaydı daha net ve anlaşılır olurdu (Ö9).
Biçimsel özellikler	Yeterli	Ö (1, 2, 3, 6, 7, 8)	Rahatsız edici bir durum yok (Ö1). Kullanışlı (Ö2). Yeterli (Ö6). Öğretim programına uygun (Ö3). Biçimsel bir sorun yok (Ö7). Kitap bize orijinal olarak ulaşmadı ebadan çıktı aldık. Kusursuz görünümde (Ö8).
	Yetersiz	Ö (4, 5, 9)	Herhangi bir sorun gözlemedim. Sadece flüt ve piyano parçalarının farklı edisyonlarının olması gerektiğini düşünüyorum (Ö4). Ben yeterli bulmuyorum (Ö5). Öğrencilerin dikkatini çekmesi için daha fazla görseleliğe yer verilebilir (Ö9).
İçerik	Yeterli	Ö (1, 2, 3, 4, 7, 8, 9)	Teknik bilgileri verme konusunda yeterli sayılabilir. Aşamalılığı uygundur (Ö1). Ders kitaplarını en çok kullandığım nokta burası müfredata uygun olan bir sırada ilerliyor genellikle konuları burdan takip edip diğer kitaplarla destekliyorum (Ö2). Öğretim programına uygun, anlaşılır (Ö3). Başarılı buluyorum (Ö4). Teorik bilgi konusunda pek problem yok (Ö7). Konu anlatımı, teorik bilgiler çok güzel (Ö8). Konu anlatımı ve teorik bilgiler daha aşamalı ilerliyor (Ö9).
	Yetersiz	Ö (5, 6, 8, 9)	Teorik bilgi eksikliği kesinlikle var , yabancı metotlarla kıyasladığımız zaman etütlerden önce mutlaka teknik bilgilerin açıklayıcı şekilde verilmesi gerekir (Ö5). Son derece dağınık (Ö6). Aşamalar değerlendirilmeli, içerik zenginleştirilmeli. Ben etütlerle eserlerin ayrılması gerektiğini düşünüyorum (Ö8). Eser, egzersiz ve etüt bazında aşamalı bulmuyorum (Ö9).

Tablo 6 incelendiğinde, flüt ders kitaplarını nota yazım ve stil kurallarına uygun, okunaklı, büyük, standart ya da muhteşem olduğunu söyleyen katılımcıların yanı sıra notaların orijinallerine yer verilmesi gerektiğini vurgulayan ve basımda eksik ya da hatalı notaların yer aldığını belirten öğretmenlerin de olduğu görülmektedir. Öğretmenler flüt ders kitaplarının kullanışlı ve biçimsel açıdan uygun olduğunu belirtmiş ve aynı zamanda daha fazla görsele yer verilmesi gerektiğini ve farklı edisyonların kullanımına yer verilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Bunun yanı sıra, kitap içeriğini konu anlatımı ve teorik bilgi açısından müfredat/öğretim programı ile uyumlu ve aşamalı olduğu belirtilmiş; buna karşın içeriğinin zenginleştirilmesi ve etüt, eser ve egzersizlerin sistematikliğine dikkat edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca flüt ders kitaplarını içerik olarak yeterli bulduğunu belirten Ö8 ve Ö9, bazı açılardan yetersiz bulunduğunu da ifade etmiştir.

3.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırma kapsamında öğretmenlere flüt ders kitaplarında karşılaştıkları sorunlar sorulmuş ve görüşleri çözümlenerek kodlanmıştır. Tablo 7'de öğretmenlerin flüt ders kitaplarında karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri yer almaktadır.

Tablo 7. Flüt Ders Kitaplarında Karşılaştıkları Sorunlara Yönelik Öğretmen Görüşleri

Tema	Kodlar	Katılımcılar	Katılımcı görüşleri
Sorunlar	Seviye uygunsuzluğu/eser seviyesi	Ö (4, 5, 8, 9)	Özellikle eserler ton kaygısı düşünülerek konulduğu için öğrenci seviyelerine uygun değil (Ö4). Teknik zorluklar ve en önemlisi başlangıç seviyesine uygun olmaması (Ö5). 9. sınıf kitabında aralıklarında birden artıyor olması (Ö8). Eğer kitaptan gitmem gerekirse öğrenci kitapta ilerleyen konularda geri kalmış oluyor çünkü öğrenci o seviyeye gelememiş oluyor (Ö9).
	Sayısal yetersizlik	Ö (7, 8, 9)	Az örnek olması (Ö7). 10. sınıf kitabında eser arttırılmalı , türkü ve şarkı eklenmeli. 11. sınıf kitabında orta seviye eserler arttırılmalı (Ö8). 11 ve 12. sınıfta ise repertuar sorunu oluyor. Bu bakımdan genel anlamda eser bulmakta sıkıntı yaşıyorum (Ö9).
	Seviyeler aşamalı değil	Ö (5, 6, 9)	Seviyelerin karmaşık olması yani kolaydan zora kademeli bir geçiş yok (Ö5). Metot, etüt ve eser kitaplarından kes yapıştır yöntemi ile oluşturulmuş, kazanımları hedef davranışa ulaşmadan çok ileri seviye bir eser ile karşılaşılan bu darmadağın, sözde eğitim kitaplarının okullara gelmesinin bürokrasiden

Tema	Kodlar	Katılımcılar	Katılımcı görüşleri
			ibaret olduğunu düşünüyor ve asla kullanmıyorum (Ö6). 9. ve 10. sınıf kitapları zor bir seviyeden başlıyor etüt ve egzersiz olarak. Daha kolaydan başlamalı bunda sıkıntı yaşıyorum (Ö9).
Düzensiz içerik	Ö (5, 6)		Teknik zorluklar ve en önemlisi başlangıç seviyesine uygun olmaması, içeriklerin düzensiz olması (Ö5). Metot, etüt ve eser kitaplarından kes yapıştır yöntemi ile oluşturulmuş, kazanımları hedef davranışa ulaşmadan çok ileri seviye bir eser ile karşılaşılan bu darmadağın , sözde eğitim kitaplarının okullara gelmesinin bürokrasiden ibaret olduğunu düşünüyor ve asla kullanmıyorum (Ö6).
Başlangıç seviyesine uygun değil	Ö (5)		Teknik zorluklar ve en önemlisi başlangıç seviyesine uygun olmaması , içeriklerin düzensiz olması (Ö5).
Teknik zorluklar	Ö (5)		Teknik zorluklar ve en önemlisi başlangıç seviyesine uygun olmaması, içeriklerin düzensiz olması (Ö5).
Farklı türlerde eser eksikliği	Ö (8)		Egzisel eserler, türkü ve şarkılar eklenmesi gerekiyor (Ö8).
Eserlerin tamamına yer verilmemesi	Ö (2)		Egzersiz ve etütlerin uygun bir sırayla yazılmaması eserlerin bir kısmının kitapta yer alamaması en zorlandığımız konular (Ö2).
Makam seçimi	Ö (1)		Makamsal müzikler anlatılırken tampere sisteme uyarlanabilen ya da yakın diyebileceğimiz makam örnekleri seçilmelidir . Uşşak-hüseyni-karcığar gibi makamlara yer vermek çalım gerçekliği bakımından doğru ve uygun olmadığından flütle çalığa uygun hicaz-nihavend-mahur-buselik vb. makamlara örnekler verilebilir (Ö1).
Basım hataları	Ö (4)		Bazı etüt ve eserlerde basım hataları var (Ö4).
Egzersiz ve etüt sıralaması	Ö (2)		Egzersiz ve etütlerin uygun bir sırayla yazılmaması eserlerin bir kısmının kitapta yer alamaması en zorlandığımız konular (Ö2).

Tablo 7 incelendiğinde, flüt öğretmenlerinin flüt ders kitapları ile ilgili çeşitli sorun ve zorluklarla karşılaştıkları görülmektedir. Buna göre çoğu katılımcı tarafından en yaygın yaşanan sorun “seviye uygunsuzluğu/eser seviyesi” dir. Buna paralel olarak egzersiz, etüt ve eserlerde sayısal yetersizliğin yanı sıra seviyelerin aşamalı olmaması ve düzensiz içerik de karşılaşılan diğer problemlerdendir. Ayrıca öğretmenlerin belirttiği diğer sorunlar farklı türlerde eser eksikliği, kitapların başlangıç seviyesine

uygun olmaması, teknik zorluklar, eserlerin tamamına yer verilmemesi, makam seçimi, basım hatalarıdır.

3.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin flüt ders kitaplarında yetersiz bulduğu repertuar eksikliklerini gidermeye yönelik belirttikleri görüşler Tablo 8’de gruplandırılmıştır.

Tablo 8. Repertuar Eksikliğinin Giderilme Yöntemlerine Yönelik Öğretmen Görüşleri

Temalar	Katılımcılar	Katılımcı görüşleri
Kişisel kitaplık/ repertuar/arşiv	Ö (2, 3, 4, 6, 9)	Elimde bulunan pdfler ve kendi kitaplığımdan destekliyorum. Bulamadığım noktada internet üzerinden yardım alıyorum (Ö2). Kendi özel arşivimden (Ö3). Kendi kaynaklarımı kullanıyorum (Ö4). Kendi kütüphanem ve dijital sayesinde (Ö6). Kendi elimde bulunan kaynaklardan ve internetten yararlanıyorum (Ö9).
İnternet/dijital arşiv/ imslp/ muscore	Ö (2, 6, 8, 9)	Elimde bulunan pdfler ve kendi kitaplığımdan destekliyorum. Bulamadığım noktada internet üzerinden yardım alıyorum (Ö2). Kendi kütüphanem ve dijital arşiv sayesinde (Ö6). İnternette faydalanıp çıktı alıyorum (Ö8). Kendi elimde bulunan kaynaklardan ve internette yararlanıyorum (Ö9).
Yabancı metotlar	Ö (5)	Tabi ki de yabancı metotları kullanıyorum . Flüt bir Türk enstrümanı olmadığı için, enstrümana ait orijinal metotları kullanıyorum (Ö5).

Tablo 8 incelendiğinde, flüt öğretmenlerinin kitaplarda yaşadıkları repertuar eksikliğini özellikle kendi kişisel kitaplık, repertuar ve arşivlerinde yer alan kaynaklar ile giderdiği bunun yanı sıra internette yer alan dijital arşivler, kütüphane ya da web sitelerinden yararlandıkları ve bir katılımcının da yabancı metotları da eğitim sürecine dâhil ettiği görülmektedir.

3.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Flüt ders kitaplarında yer alan repertuarlara yönelik öğrenci ilgi ve isteklerine ilişkin görüşler incelendiğinde öğretmenlerin olumlu ve olumsuz görüş belirttikleri Tablo 9’da görülmektedir.

Tablo 9. Flüt Ders Kitaplarında Yer Alan Repertuarlara Yönelik Öğrenci İlgisi ve İsteklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Katılımcı görüşleri
Olumlu	Çalmaktan hoşlanıyorlar/keyifli buluyorlar	Ö (3, 8)	Çalmaktan hoşlanıyorlar (Ö3). Öğrenciler etütlerden bir süre sonra sıkılıyor eserlere geçince çok keyif alıyorlar . Etütten ziyade eser çalmak istiyorlar (Ö8).
	Öğrencilerin ilgisini çeken eserler var	Ö (1, 8)	Öğrencilerin ilgisini çeken eserler barındırmaktadır (Ö1). Öğrenciler etütlerden bir süre sonra sıkılıyor eserlere geçince çok keyif alıyorlar. Etütten ziyade eser çalmak istiyorlar (Ö8).
Olumsuz	Farklı eserler çalmak istiyorlar	Ö (2, 4, 9)	Daha çok ders kitabı dışında ki eserleri çalmak istiyorlar (Ö2). Öğrenciler genellikle benden başka eserler istiyorlar . Bu söylediğim 9. sınıf kitabını içermiyor (Ö4). Çok isteyerek ve severek çalmıyorlar, daha keyifli ve farklı parçalar istiyorlar . Biraz daha keyifli ve eğlenceli parçalara da yer verilmeli sadece Bach ve Mozart değil (Ö9).
	İlgili değil	Ö (2, 5)	Çok ilgili değil (Ö2). Maalesef ilgisizler . Eserlere yabancılar ve zor olduğu için isteksizler (Ö5).
	Bazı etüt ve eserleri sıkıcı buluyorlar	Ö (7, 8)	Bazı etüt ve eserlerin sıkıcı olduğunu düşünüyorlar (Ö7). Öğrenciler etütlerden bir süre sonra sıkılıyor eserlere geçince çok keyif alıyorlar. Etütten ziyade eser çalmak istiyorlar (Ö8).

Tablo 9 incelendiğinde, öğrencilerin kitap içerisinde yer alan repertuarı çalmaktan hoşlandıkları, keyifli buldukları ve ilgilerini çeken eserlerin olduğuna yönelik olumlu görüşlerin belirtildiği görülürken; bazı etüt ve eserlerin sıkıcı bulunduğu, ilgili olunmadığı ve farklı eser çalma isteğinde oldukları yönünde de görüşlerin sunulduğu belirlenmiştir.

3.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

Sonraki kitap oluşturma çalışmalarına yardımcı olabilmesi için öğretmenlerin flüt ders kitaplarına yönelik sunduğu öneriler Tablo 10'da yer almaktadır.

Tablo 10. Flüt Ders Kitaplarına Yönelik Öğretmen Önerileri

Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Katılımcı görüşleri
İçeriğe ve içerik oluşturulmasına yönelik öneriler	Öğrenci seviyesi	Ö (5, 8)	Öncelikle öğrencilerin seviyelerine göre metotlar hazırlanmalı. Kitaplara baktığımda çocukların daha önce alt yapısı varmış gibi hazırlanmış. Hayatında ilk kez flütle karşılaşan bir öğrenci düşünülerek hazırlanmamış (Ö5). Kitabın seviye geçişlerini incelemek ve düzenlemek gerektiğini düşünüyorum (Ö8).
	Dil tekniği /artikülasyona yönelik etütler	Ö (1)	Dil teknikleri ve artikülasyonlar üzerine özellikle, başta Trevor-Wye, Taffanel-Gaubert, Marcel Moyce etütlerinin zengin bir şekilde anlatıma kazandırılması önemlidir (Ö1).
	Genişletilmiş flüt teknikleri	Ö (1)	Özellikle son sınıf kitaplarına modern flüt çalma tekniklerinin de eklenmesi iyi olacaktır (Ö1).
	Gam ve farklı arpej çalışmaları	Ö (4)	Gam çalışmalarının 10. sınıftan itibaren daha çok 3 oktav sesleri kapsayacak şekilde ve dominant yedilerin de yer aldığı metotlardan alınması daha faydalı olacaktır diye düşünüyorum (Ö4).
	Eser seviyesi	Ö (4)	Ton öğretimi sonrası verilen eserlerin seviyelerinin daha iyi araştırılması gerektiğini düşünüyorum (Ö4).
	Tril ve süslemelere ilişkin egzersizler	Ö (4)	Triller ve süslemeler ile ilgili egzersiz sayılarını yetersiz görüyorum (Ö4).
	Eserin orijinal edisyonu	Ö (4)	Bazı eserlerin orijinalinin değiştirilmesini doğru bulmuyorum (Ö4).
	Etüt belirleme yöntemi değiştirilmeli	Ö (4)	Etütlerin sınıf bazında seviyelerinin sadece ton düşünülerek oluşturulmasını doğru bulmuyorum (Ö4).
Eser çeşitliliğine yönelik öneriler	Tür çeşitliliği, oda müziği eserleri, solo flüt eserleri	Ö (1, 4, 8)	Kitapların içeriğinde türkü ve sanat müziği eserleri yer almalı. Düo eserler trio eserler arttırılmalıdır (Ö8).
	Eserlerin tüm bölümleri ve eşlikleri	Ö (4, 5, 8)	Eserler dönem özelliklerine göre tüm bölümleri ile yer almalı (Ö4). Kullanılacak eserlerin seçimi aynı zamanda mutlaka eserlerin eşliklerinin olması gerekli (Ö5).
	12. sınıf için yetenek	Ö (8)	Eserler arttırılmalı, 12. sınıf kitabı yetenek sınavına girecek öğrenciler için sınav eserleri ile örneklendirilmeli (Ö8).

Temalar	Kodlar	Katılımcılar	Katılımcı görüşleri
	sınavına uygun eser örnekleri		
	Caz repertuarı, Türk eserleri	Ö (1, 9)	Özellikle 11 ve 12. sınıf kitaplarında caz müziği, modlar, gamlar ve kolaydan zora caz örneklerinin de eklenmesiyle ufaktan bir caz repertuarının oluşturulmasının iyi olacağını düşünüyorum (Ö1). Türk eserlerine yer verilebilir (Ö9).
Ek kitaplara yönelik öneriler	Nitelikli/eksiksiz kitap ve öğretmen kılavuzu kitabı	Ö (4)	Bu kitaplar aynı zamanda yeni mezun olmuş ve tecrübesi olmayan flüt öğretmenlerini de geliştirecek nitelikte olmalı, hatta öğretmenin kitabı nasıl kullanacağına dair bir kitapçık da oluşturulabilir (Ö4).
	Gam/etüt ve eserlere yönelik ek repertuar kitabı	Ö (7)	Mevcut kitabın güzel olduğunu ama ek olarak dizi-arpej, etüt ve eserlerin olduğu ek repertuar kitapçığının yararlı olabileceğini düşünüyorum. Bu ek kitapçık için de GSL flüt öğretmenleri ortak zümre olarak çalışabilir (Ö7).
Basım durumuna yönelik öneriler	Basılmasın/ basım gereği ortadan kaldırılsın	Ö (6)	Flüt çalgısı eğitiminde uluslararası metotların kullanımı binlerce kere deneyimlenmiş. Bu yönde literatürde bulunan metotların resmi olarak kullanım onayının çıkması gerekliliği kaçınılmaz. Bu kitapların da basımının gerekliliği resmi olarak ortadan kalkmalı (Ö6).
	Barkot içersin	Ö (9)	Kitaplarda barkot sistemi bulunabilir (Ö9).

Tablo 10 incelendiğinde, katılımcıların flüt ders kitaplarına yönelik pek çok önerilerde buldukları, bu önerilerin çoğunun içeriğin hazırlanması ve eser çeşitliliğine yönelik olduğu; bunun yanı sıra basımının ortadan kaldırılması ve dijital kullanıma yönelik de önerilerde bulunduğu görülmektedir.

4. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

2019 yılında kullanılmaya başlanan güzel sanatlar lisesi flüt dersi kitaplarının flüt öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda kullanılma durumu, kitapların içeriği, kitaplarda karşılaşılan sorunlar ve bu konu hakkındaki önerilerinin belirlenmesi amacıyla yürütülen bu araştırmadan elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibidir.

Birinci alt problemine yönelik bulgular incelendiğinde, flüt öğretmenlerinin flüt ders kitaplarını kullandıkları sonucuna varılmıştır. Bu bağlamda ilgili literatür incelendiğinde, Caf'ın (2018) gerçekleştirdiği tez çalışmasının sonucunda, flüt öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun flüt ders kitaplarını öğrenciler için yetersiz olduğu ve uygun olmadığı için kullanmadığı sonucuna varılmıştır. Buradan hareketle, bu araştırmanın sonuçları ve literatürden elde edilen sonuçların farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bu farklılığın 2018 yılından sonra bu konuya yönelik hiçbir çalışma yapılmamış

olmasından kaynaklandığı ve buna bağlı olarak flüt öğretmenlerinin 2019 yılında yayımlanan flüt ders kitaplarını önceki basımlara göre daha başarılı ve yeterli bulduğu söylenebilir.

İkinci alt problemine yönelik bulgular incelendiğinde, flüt öğretmenlerinin flüt ders kitaplarında yer alan egzersizleri sayısal yeterlilik açısından yetersiz buldukları tespi edilmiştir. İçerik, çeşitlilik ve sistematiklik açısından ise hem yeterli hem de yetersiz bulan flüt öğretmenlerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenler ile gerçekleştirilen görüşmelerin yanı sıra kitap incelemelerinden de elde edilen sonuçlarda da etütlerin özellikle öncesinde çalıştırılan tona yönelik olduğu; buna karşın aynı tonda fakat farklı öğrenci seviyelerini gözetecek etütlerin bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Kitaplarda yer alan eserleri değerlendiren öğretmenler, eserlerin kitaplarda yer alma düzeninin seviyeden ziyade öncesinde bahsedilen döneme göre ya da etütlerde olduğu gibi tona göre konumlandığını belirtmiş, bazı eserlerde orijinalliğin gözetilmediğini söylemişlerdir. Bu bağlamda ilgili literatür incelendiğinde, paralellik gösteren çalışmaların olduğu görülmüştür. Öyle ki yapılan araştırmalarda da (Birgül ve Nacakçı, 2017; Demir, 2020; Göksel, 2022; Kolbaşı, 2020) eserlerin arttırılması gerektiği ve eserlere yönelik eksiklik olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Eserleri tür ve dönem çeşitliliği açısından değerlendiren katılımcılar çoğunlukla her döneme ait eser olduğunu söylerken çağdaş ve Türk bestecilerin eserlerinin kitaplarda az yer aldığını belirtmişlerdir. Tür çeşitliliği açısından konçertoların yetersizliği ile daha farklı ve basit eserlere de yer verilmesi gerekliliği vurgulanmıştır. Bu görüşten hareketle, kitaplarda yer alan Çağdaş Dönem ve Türk eserlerinin arttırılması gerektiği yönünde sonuç ortaya çıkabilmektedir. Buna karşın literatür incelendiğinde, Caf'ın (2018) güzel sanatlar liselerindeki flüt eğitimine yönelik yapmış olduğu çalışmasında, flüt öğretmenleri tarafından Çağdaş Döneme ait eserlerin neredeyse hiç tercih edilmediği sonuçlarına ulaşılmıştır. Benzer bir sonuca Soytok (2014) da ulaşmış ve flüt öğrencilerinin Barok ve Klasik Döneme ait eserleri seslendirmeyi tercih ettiklerini belirlemiştir. Tüm bu sonuçlardan 2019 yılında kullanıma başlanan flüt ders kitapları hazırlanırken gerçekleştirilmiş bu çalışmalarda sonuçların göz önünde bulundurulduğu ve belki de eser dönemlerinin bu sonuçlar doğrultusunda seçildiği düşünülebilir. Yine elde edilen bu sonuçlar doğrultusunda bu konunun kitap yazarları ile görüşülerek araştırılması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Flüt ders kitaplarında Türk bestecilerinin eserlerine az yer verilmiş olması görüşüne yönelik olarak literatür incelendiğinde, Çağdaş Türk müziği eserleri ve buna bağlı olarak da flüt eserlerinin farklı düzeydeki öğrencilerin seslendiremeyeceği zorlukta olduğu ve bu nedenle eğitim programlarında az yer aldıklarına yönelik sonuçlar karşımıza çıkmaktadır (Artaç, 2021; Kurtaslan, 2010; Kurtaslan ve Yağışan, 2011; Türkel ve Şen, 2015; Yuvarlak, 2008). Buna karşın flüt derslerinde başlıca müzik dönemlerine ait eserlerin yanı sıra Türk eserlerine de yer verilmesi gerektiğini vurgulanmaktadır (Soytok, 2014; Şenol Sakin, 2016).

Flüt ders kitaplarının nota yazım stili, biçimsel özellikleri ve içeriğinin öğretmenler tarafından genel olarak yeterli bulunduğu; nota yazım stiline kurallara uygun ve okunaklı olduğu bunun yanı sıra kitapların görseller ile desteklenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Görsel ihtiyacına yönelik bu sonuç, güzel sanatlar liselerinde diğer çalgılar için hazırlanmış kitaplara yönelik gerçekleştirilmiş araştırmalarla da benzerlik göstermektedir. Bu araştırmalarda 9. sınıf piyano ders kitaplarında yer alan görsellerin genel olarak yetersiz ve sayıca az oldukları tespit edilmiştir (Baran, 2019; Yeşil, 2013).

Katılımcılar, flüt ders kitaplarını içerikleri açısından değerlendirmelerinden kitaplarda yer alan konu anlatımı ve teorik bilgilerin güzel, öğretim programı ile uyumlu, anlaşılır, başarılı ve yeterli bulunduğu sonucuna varılmıştır. Araştırmadan flüt kitaplarına yönelik elde edilmiş; bu sonuçlara karşın Baran (2019) dokuzuncu sınıf piyano ders kitabını temel alan çalışmasında kitabın içeriğinde yer verilen ön öğrenme ve yeni oluşturulacak bilgilere temel oluşturma durumunun yetersiz kaldığı sonucuna varmıştır. Gerçekleştirilen araştırmanın bu açıdan Baran'ın çalışmasından farklı olarak sonuçlanmasının

nedeni olarak gerçekleştirilen çalışmanın verilerinin nitel, Baran'ın çalışmasının ilgili boyutunun nicel olarak toplanmış olması ve Baran'ın çalışmasında katılımcıların sadece evet, hayır ve kararsızım cevabı vermiş olması olarak düşünülebilir.

Kitapların içeriğine yönelik görüşlerde yukarıda da ayrıntılı belirlendiği gibi katılımcılar egzersiz, etüt ve eserlerin yeniden gözden geçirilmesi ve geliştirilmesi gerektiğini tekrar vurgulamışlardır. Baran da (2019) araştırmasında benzer bir sonuca varmış ve da piyano ders kitabında yer alan etütlerin sıralanışı, etüt ve eserlerin nitelik ve nicelik yönünden yetersiz olduğunu tespit etmiştir.

Üçüncü alt probleme yönelik bulgular incelendiğinde, flüt ders kitaplarındaki en yaygın sorunun seviye uygunsuzluğu/eser seviyesi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aynı zamanda öğretmen görüşlerine göre seviyelerin aşamalı olmaması, sayısal yetersizlik ve düzensiz içerik de karşılaşılan diğer problemler arasındadır. Buradan hareketle ilgili literatür incelendiğinde Kolbaşı da (2020) çalışmasında benzer bir sonuca varmış ve keman ders kitabının içerik olarak yetersiz olduğunu, öğrencinin seviyesine uygun olmadığını, etüt ve eserlerde eksiklik olduğunu tespit etmiştir.

Dördüncü alt probleme yönelik bulgular incelendiğinde, öğretmenlerin kitaplarda karşılaştıkları repertuar sorunları ya da eksiklikleri kişisel kitaplık, repertuar ve arşivlerinde bulunan eserlerden yararlanılarak, bununla beraber internette yer alan dijital arşivler, kütüphane ya da web sitelerini de kullanarak giderdikleri sonucuna varılmıştır. Bezer sonuçlara farklı araştırmalarda da rastlanmıştır. Öyle ki yapılan araştırmalarda (Göksel, 2022; Kolbaşı, 2020; Tur, 2022) katılımcıların yüksek oranda farklı kaynaklardan yararlandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Dördüncü alt probleme yönelik olarak, öğretmenlerin flüt ders kitaplarında yer alan repertuvara yönelik öğrenci ilgi ve istekleri ile ilgili olumlu görüşlerin yanı sıra çoğunlukla olumsuz görüş belirttiği sonucuna varılmıştır. Bu olumsuz görüşlere göre, öğrencilerin farklı eserler çalmak istedikleri ve bununla beraber öğrencilerin kitapta yer alan repertuvara karşı ilgili olmadıkları, bazı etüt ve eserleri sıkıcı buldukları sonuçlarına ulaşılmıştır. Literatür incelendiğinde, Yağışan'ın (2016) çalışmasında da öğrencilerin keman ders kitabında yer alan etüt ve eserleri seslendirip seslendirmeme durumunda kararsız kaldıkları ve ders kitabının içeriğine yönelik genellikle olumsuz görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

Dördüncü alt probleme yönelik bir diğer bulguda da öğretmenlerin önerilerinin çoğunlukla içeriğin hazırlanması ve repertuar seçimine yönelik olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde Caf da (2018) araştırmasında öğrencilere farklı dönemlerden ve farklı ekollerden repertuar belirlenmesi ve öğrencilerin farklı eserleri tanımlarını önermiştir. Katılımcıların flüt ders kitaplarına yönelik bir diğer önerisi ise eserlerin tüm bölümleri ve eşliklerine yer verilmesidir. Bu bağlamda literatür incelendiğinde de paralellik gösteren çalışmalar olduğu görülmektedir. 2019 yılından önceki flüt kitaplarına yönelik Caf (2018) tarafından gerçekleştirilmiş çalışmada bu sefer araştırmacı tarafından flüt eğitiminde kullanılan eserlerin piyano eşliklerine yer verilmesi önerilmektedir. Bununla beraber Göksel (2022) dokuzuncu sınıf viyola ders kitabının işlevselliğine yönelik gerçekleştirdiği araştırmada da viyola ders kitaplarının eşlikli çalışmalar içermesi gerektiğini belirtmiştir. Araştırmada elde edilen görüşlere ve literatürde yer alan önerilere karşın 2019 yılında hazırlanmış flüt ders kitapları incelendiğinde kitapların son bölümleri olan dağarcık bölümlerinde eserlerin çoğunlukla piyano eşliklerine de yer verildiği görülmektedir.

Tüm bu sonuçlar doğrultusunda güzel sanatlar liseleri çalgı ders kitaplarına yönelik çalışma gerçekleştirecek araştırmacılara;

- 2019 yılında kullanılmaya başlanan güzel sanatlar lisesi flüt ders kitaplarının öğretmen görüşleri doğrultusunda incelendiği bu araştırmanın öğrenci görüşleri doğrultusunda da incelenmesi,

- Araştırmanın sonuçlarına göre, bundan sonraki yapılacak araştırmaların daha geniş çalışma gruplarıyla yapılması,
- Flüt ders kitabında yer alan egzersiz, etüt ve eserlerin sayısal olarak yeterli olmadığı, sistematik ilerlemediği ve aynı zamanda katılımcıların daha çok içeriğin hazırlanması ve repertuar seçimine yönelik önerilerde bulunması sebebiyle, güzel sanatlar liselerine yönelik flüt repertuarlarının yer aldığı metotların akademisyen ve öğretmen görüşlerini de dikkate alacak şekilde geliştirilmesi,
- Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modelinde olan bu araştırmanın, nicel bir çalışmaya dönüştürülerek geniş bir örneklem boyutundan veri toplanması ve gerekli sayıları elde etmeye olanak sağlayacak şekilde uygulanması önerilebilir.

Kaynaklar

- Artaç, A. (2021). Konservatuvarların çalgı eğitimi müfredatlarında çağdaş Türk müziği eserlerinin yerinin incelenmesi. *Akademik Sanat Tasarım ve Bilim Dergisi*, 14, 51-80. doi:10.34189/asd.2021.14.005
- Baran, B. (2019). *Güzel sanatlar lisesi müzik alanı 9. sınıf piyano ders kitabının içeriğinin incelenmesi* (Tez No. 565023) [Yüksek lisans tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=FgmkGchPKo23qQqBeqzVZrwarxHKKMVAGJcLXOuyKRNkTxc_bikly9GeyTThzC8k
- Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenilirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemsirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9(1), 23-28. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/deuhfed/issue/46796/586804>
- Birgül, Y., ve Nacakçı, Z. (2017). Güzel sanatlar lisesi viyola eğitiminde kullanılan repertuvara yönelik öğrenci görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(22), 413-427. <https://dergipark.org.tr/en/pub/makusobed/issue/33082/350559>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün Ö, E., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (22.Baskı). Pegem Akademi.
- Caf, G. (2018). *Güzel sanatlar liselerinde flüt eğitiminde kullanılan etüt ve eserler* (Tez No. 504161) [Yüksek lisans tezi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=MzP7PYssFqdb3WljroAkLp4ucVOgy5k_1Qm_frRZGAmIoDJXfH-IsVCXndFJOZ
- Caf, G. ve Angı, Ç. E. (2019). Güzel sanatlar liselerinde flüt eğitiminde kullanılan etüt ve eserler. *EKEV Akademi Dergisi*, (77), 221-240. <https://dergipark.org.tr/en/pub/sosekev/issue/71512/1150416>
- Creswell, J. W. (2021). *Nitel araştırma yöntemleri*. (Çev. Ed. M. Bütün & S. B. Demir). Siyasal.
- Çepni, S. (2009). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş* (7. Baskı). Celepler Matbaacılık.
- Çoban, S. (2011). Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı eğitimi dersi dönem sonu sınavları ile ilgili düşünceleri. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (31), 115-127. <https://dergipark.org.tr/en/pub/deubefd/issue/25120/265258>
- Demir, E. (2020). *Güzel sanatlar lisesi keman kitaplarında yer alan eserlerin içerdiği kazanımlar ve teknik güçlükler bakımından incelenmesi* (Tez No: 656546) [Yüksek lisans tezi, Burdur Mehmet

- Akif Ersoy Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=wf-FPgY-5qjHEzEoOgvMsw3gqDLDho8qT0rgBNjx6h_uHw2JjPa9IwagexWrPLby
- Eke, Y. (2015). Güzel sanatlar liseleri flüt eğitiminde kullanılan E. Köhler op: 33 etüt kitaplarının flüt konçertolarına uygunluğu. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 4(17), 87-108. doi:10.7816/idil-04-17-06
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2012). *How to design research in education and evaluate research in education* (8nd ed.). McGraw Hill.
- Göksel, Ö. G. (2022). *Güzel sanatlar lisesi 9. sınıf viyola ders kitabının işlevselliğinin viyola öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda incelenmesi* (Tez No. 748645) [Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=sELqxhTIFGAjsbjOuuiyCKq7AuBqf1E4MG-HjDRE6sUpd-KynlrnnOEmsidp4L7U>
- Kolbaşı, G. (2020). *Güzel sanatlar lisesi keman eğitimi sürecinde yaşanan sorunlara ilişkin öğretmen görüşleri* (Tez No. 643268) [Yüksek lisans tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=fl0Kw4p1rmMDotyKRdYv1BHmwQjwU4_64gKAfYMMYU3FJfHtAhQobHBb6KfgZO5s
- Konakçı, N. (2010). *Eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin bireysel çalgı eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi* (Tez No. 264110) [Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=ZeTyprYuef2HkaF3xt4wYpBSx4nsXZBOvaGGQYf8OzR6DUXyBvok9p0cAwR4jEiZ>
- Kurtaslan, H. (2010). *Flüt eğitiminde çağdaş Türk flüt eserlerinin kullanımı ve örnek çalışma egzersizleri* (Tez No. 264308) [Doktora tezi, Selçuk Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=ZeTyprYuef2HkaF3xt4wYnenspenFaHlurCkgStWrRd4GILK_hbxTZDYYZxcorWm
- Kurtaslan, H., ve Yağışan, N. (2011) Çağdaş Türk flüt eserlerinin flüt eğitiminde kullanım durumu. *Fine Arts*, 6(1), 114-128. <https://dergipark.org.tr/en/pub/nwsafine/issue/19901/296898>
- Krefting, L. (1991). Rigor in qualitative research: The assessment of trustworthiness. *The American Journal of Occupational Therapy*, 45(3), 214-222. doi:10.5014/ajot.45.3.214
- Merriam, S. B. (2018) *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber*. (S. Turan, Çev.). Nobel.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2016a). *Öğretim kurumları yönetmeliği*. http://ogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_11/03111224_ooky.pdf Erişim tarihi: 10.03.2023.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2016b). *Güzel sanatlar lisesi, çalgı eğitimi flüt dersi öğretim programı*. <http://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/2019926925775%C3%87ALGI%20E%C4%9E%C4%B0T%C4%B0M%C4%B0%20FL%C3%9CT%209-10-11-12.pdf> Erişim tarihi: 15.03.2023.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2019a). *Ortaöğretim güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi flüt 9 ders kitabı*. <https://www.mebders.com/dosya/6714-guzel-sanatlar-lisesi-9sinif-calgi-egitimi-flut-ders-kitabi-pdf-indir> Erişim tarihi: 11. 03. 2023.

- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2019b). *Ortaöğretim güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi flüt 10 ders kitabı*.
<https://www.mebders.com/dosya/6714-guzel-sanatlar-lisesi-9sinif-calgi-egitimi-flut-ders-kitabi-pdf-indir> Erişim tarihi: 11. 03. 2023.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2019c). *Ortaöğretim güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi flüt 11 ders kitabı*.
<https://www.mebders.com/dosya/6714-guzel-sanatlar-lisesi-9sinif-calgi-egitimi-flut-ders-kitabi-pdf-indir> Erişim tarihi: 11. 03. 2023.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2019d). *Ortaöğretim güzel sanatlar lisesi çalgı eğitimi flüt 12 ders kitabı*.
<https://www.mebders.com/dosya/6714-guzel-sanatlar-lisesi-9sinif-calgi-egitimi-flut-ders-kitabi-pdf-indir> Erişim tarihi: 11. 03. 2023.
- Soytok, S. (2012). *Güzel sanatlar ve spor liselerindeki flüt eğitiminin öğrenci ve öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi* (Tez No. 313399) [Doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=RYan9_S-Z7Eir3xdWGXBiKRxWV9p_wTXCu_1ZNLcaCax1C_21D-QYflyHWpcn10k
- Soytok, S. (2014). Güzel sanatlar liselerinde öğrenim gören flüt öğrencilerinin flüt eğitimine ilişkin görüşleri. *SED-Sanat Eğitimi Dergisi*, 2(1), 196-216. doi:10.7816/sed-02-01-10
- Şenol Sakin, A. (2016). *Geleneksel Türk halk müziğinde kullanılan aksak ölçülü türkülerin flüt eğitimindeki zorluklarının incelenmesi* (Tez No. 429486) [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=Br_XTptK8CZ70f0JGX9xElGFDu2HaBTqu1JnxcxHfYH33AnbmglOm9XScIqMq4k
- Tur, M. A. (2022). *Güzel sanatlar lisesi ut ders kitaplarının hedef davranışlar açısından incelenmesi ve ders öğretmenlerinin görüşleri* (Tez No. 732970) [Yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=kScA8XnrRb0WogX-qPGFkgtgVcLgl7B1xk7SzkQv878YG3UTWcthYnbzaDBmvk7m>
- Türkel, L. ve Şen, Y. (2015). Türkiye’de müzik eğitimi veren kurumlarda, çağdaş Türk müziği flüt öğretimi uygulamalarına yönelik uzman görüşleri. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 3(3), 57-81. doi:10.7816/sed-03-02-04
- Üstün, E. (2012). Flüt eğitiminde temel beceriler ve dil teknikleri. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 1(01), 103-122. doi: 10.7816/idil-01-01-07
- Yağışan, N. (2016). *Güzel sanatlar liselerinde 9. sınıf keman ders kitabının, öğrenci ve öğretmen açısından işlevselliğinin incelenmesi* (Tez No. 430696) [Yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=cbOXH84ZayrLjc0tl-QXKvXl5RCh8f9V8yGZxYgaLyISlvmynGfiZ7dIOy1i5v_X
- Yeşil, Y. (2013). *Güzel sanatlar ve spor liseleri 9. sınıf piyano ders kitabının öğretmen görüşleri doğrultusunda incelenmesi*. (Tez No. 347191) [Yüksek lisans tezi, Niğde Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=iTkOhwevEenJZ3onUvs52sXz3F3Gewz-S2yCYQWW9rvPAq9jb4coynSW1uz_H3Ha

Yuvarlak, G. (2008). *Çağdaş Türk bestecilerinin flüt repertuarı ve çağdaş Türk flütistler* (Tez No. 226063) [Yüksek lisans tezi, Kocaeli Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=Z0vbSUgrhM9fXoGkRe6Q-PGQlxUFluk-djTBm-Z0NrOILQfg9nByi1B1s7NN6Xn>

Extended Abstract

Introduction

Instrument training is a long and challenging process in which individuals acquire knowledge and skills throughout their education and lives, and it constitutes one of the important sub-dimensions of music education. In this context, instrument training is a process in which individuals develop their existing talents, express their emotions, and improve their musical skills (Çoban, 2011; Konakçı, 2010). Each of these aspects of training, in which individuals express and develop themselves with the instruments they choose, has its importance. "Flute training, which is a dimension of instrument training, is the training carried out to enable the individual to improve playing the flute effectively in line with the goals" (Üstün, 2012, p. 107).

In Türkiye, Fine Arts High Schools are one of the institutions that provide vocational music education at the high school level and play an important role in helping individuals become professionals. Apart from conservatories, Fine Arts High Schools are important in terms of providing vocational music education at the high school level and, instrument training.

Flute textbooks serve as guides and suggestions, and instructors can determine their repertoire in line with the student's level, progress level, and tastes. In this context, when the relevant literature is examined especially among the flute books of the Fine Arts High School, Caf's thesis study completed in 2018 is predominant. Following this study, Caf and his thesis advisor Angı concluded in their article (2019) that the majority of flute teachers working in Fine Arts High Schools stated that the Fine Arts High School flute textbooks prepared by the Ministry of National Education were inadequate and unsuitable for students. Similarly, as a result of Soytok's (2012) study, it was determined that many of the flute teachers did not fully implement the flute curriculum and found the resources and works in the curriculum inadequate in achieving the skills and behaviors they aimed for their students.

After these studies, teachers' opinions on the content of the flute books that were re-created and started to be used in 2019, and if they still found these books inadequate, how they corrected these deficiencies became a matter of curiosity. Accordingly, the research aimed to determine the usage status of the Fine Arts High School flute course books, which started to be used in 2019, in line with the opinions of the teachers, the content of the books, the problems encountered in the books and the suggestions on this subject.

In line with this purpose and importance, the problem statement of the research was determined as "What are the opinions of flute teachers working in Fine Arts High Schools regarding flute textbooks?"

In line with the problem statement, answers are sought to the following questions;

1. What are the opinions of flute teachers regarding the use of flute textbooks?
2. What are the opinions of flute teachers about flute textbooks?
3. What are the opinions of flute teachers about the problems they encounter in flute textbooks?
4. What are the opinions of flute teachers on how they overcome the difficulties they experience in terms of lack of repertoire?

5. What are the opinions of flute teachers regarding students' interests and wishes regarding the repertoires in flute textbooks?
6. What are the suggestions of flute teachers regarding flute textbooks?

Method

In the current study, qualitative research methods were used, in particular the case study was adopted, the opinions of flute teachers working in Fine Arts High Schools regarding flute textbooks were examined in depth through interviews and their usage of the books was determined. Within the scope of the research, a study group was formed with nine flute teachers and the data was obtained by interview method. The data obtained through the semi-structured interview form was analyzed using the content analysis method.

Results

In the results obtained from the research, it was determined that flute textbooks were used frequently/actively by the participants. It has been determined that flute textbooks are more successful than previous editions. In the results obtained; it was determined that the participants used the flute textbooks, found the flute textbooks more successful and sufficient than the previous editions, found the exercises inadequate in terms of "numerical proficiency". In addition, there are participants who find the exercises sufficient in terms of "content, diversity and systematicity", while there are also participants who find them inadequate. In addition, the participants find the studies inadequate in terms of "content, numerical adequacy, diversity and systematicity," the works insufficient in terms of "numerical adequacy, genre diversity and systematicity," and sufficient in terms of "period diversity and originality." While it was determined that the pieces were not numerically sufficient when evaluated in terms of genre and period diversity, it was concluded that there were mostly pieces from every period, but the pieces of contemporary and Turkish composers were rarely included in the books.

In the research, it was concluded that the flute textbooks are by the rules, readable, and useful in terms of note-writing style and form, but more visuals and original editions should be included. It has been determined that the most common problem in flute textbooks is level incompatibility and level of the pieces. It has been concluded that pieces in personal libraries, repertoires and archives, digital archives on the internet, libraries, or websites are used to solve repertoire problems or inadequacies. At the same time, the participants expressed the opinion that the students wanted to play different pieces, that they were not interested in the repertoire in the flute textbooks, and that they found some etudes and pieces boring.

Discussion

This study, which found that the participants mostly used flute textbooks, differs from Caf's (2018) study. Based on this, it can be said that the flute textbooks published in 2019 were found to be more successful and sufficient than previous editions. However, it was concluded that the pieces were not numerically sufficient. When the literature is examined, it is seen that there are studies parallel to this result (Birgöl & Nacakçı, 2017; Demir, 2020; Göksel, 2022; Kolbaşı, 2020). With the research, it was determined that the contemporary period and Turkish pieces in flute books should be increased, and similar results were reached in the literature (Caf, 2018; Soytok 2014). It is emphasized in different studies that Turkish pieces should be included in flute lessons (Soytok, 2014; Şenol Sakin, 2016).

In the current study, the subject explanation and theoretical information in the flute textbooks were found to be good, compatible with the curriculum, understandable, successful, and sufficient. This situation differed from the results obtained in Baran's (2019) study. The reason for this difference can be considered as the fact that the data of the study was collected qualitatively, while the relevant dimension of Baran's study was collected quantitatively, and the participants in Baran's study only answered yes, no, and undecided.

When the participants' suggestions for flute textbooks were examined, it was concluded that their opinions were mostly related to the preparation of the content and repertoire selection. Similarly, Caf (2018) suggested in his research that students should determine repertoire from different periods and different schools and that students should get to know different pieces. Another suggestion of the participants for flute textbooks is to include all parts and accompaniments of the pieces. In this context, when the literature is examined, it is seen that there are parallel studies. In the study conducted by Caf (2018) on flute books before 2019, this time the researcher recommends including piano accompaniments of the pieces used in flute education. Likewise, in his/her research on the functionality of the ninth grade viola textbook, Göksel (2022) stated that viola textbooks should include accompanied exercises. Despite the opinions obtained in the research and the suggestions in the literature, when the flute textbooks prepared in 2019 are examined, it is seen that piano accompaniments of the pieces are mostly included in the repertoire sections, which are the last sections of the books.

Recommendations

According to results obtained from the research, researchers who will carry out studies on instrument textbooks of fine arts high schools are recommended the following;

- This research, in which the Fine Arts High School flute course books that started to be used in 2019 were examined in line with the opinions of the teachers, should have been also examined in line with the opinions of the students. According to the results of the research, future research should be conducted with larger study groups.
- Since the exercises, etudes, and pieces in the flute textbook are not numerically sufficient and do not progress systematically, and at the same time the participants make suggestions regarding the preparation of the content and repertoire selection, the methods of flute repertoires for fine arts high schools should be developed by taking into account the opinions of the academicians and teachers.
- This research, which is in the case study model, one of the qualitative research methods, should be converted into a quantitative study and applied in a way that will allow data to be collected from large sample size and obtain the necessary numbers.

Yayın Etiği Beyanı

Bu araştırmanın, etiğe uygunluk açısından Bursa Uludağ Üniversitesi Araştırma ve Yayın Etik Kurulu tarafından 28.04.2023 tarihinde 2023-04 sayılı kararıyla verilen etik kurul izni bulunmaktadır. Bu araştırmanın planlanmasından, uygulanmasına, verilerin toplanmasından verilerin analizine kadar olan tüm süreçte “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbirini gerçekleştirilmemiştir. Bu araştırmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamıştır. Bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Birinci Yazar Aze BÖLEK %50 İkinci Yazar Doç. Dr. Ajda ŞENOL SAKİN %50 oranında katkı sağlamıştır.

Çatışma Beyanı

Araştırmanın yazarları olarak herhangi bir çıkar/çatışma beyanımız olmadığını ifade ederiz. Ayrıca yazarlar, diğer kişi, kurum ya da kuruluşlarla herhangi bir çıkar çatışması içinde olmadıklarını beyan ederler.